

**NÁRODNÍ PAMÁTKOVÝ ÚSTAV
ÚZEMNÍ ODBORNÉ PRACOVISTĚ
V OSTRAVĚ**

MKCRP002820A

Ministerstvo kultury	
Došlo: 24 -11- 2009	
S.j. 13564/2007	
Príloha: 011	príloha: 15

Váš dopis č. j. / ze dne 13564 / 2007 / 23.10.2007
Naše č. j. NPÚ-381, 5195 / 2009
Vyřizuje / linka Mgr. Michaela Ryšková, Mgr. T. Nitra /915
Spisový znak 810.4.1
V Ostravě dne 20. 11. 2009

**Ministerstvo kultury ČR
Odbor památkové péče
Mgr. Petra Mašitová, Ph.D.
Maltézské náměstí 471/1
118 01 Praha 1 – Malá Strana**

Frýdek-Místek - zaslání aktualizovaného návrhu na prohlášení věci za kulturní památku

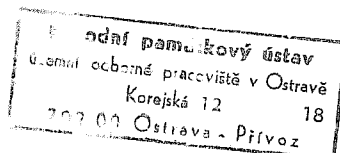
V příloze Vám zasíláme aktualizovaný návrh na prohlášení věci za kulturní památku. Jedná se o bývalou přádelnu firmy A. Landsberger, na pozemku parc. č. 2822/1, k. ú. Frýdek, Frýdek-Místek, okres Frýdek-Místek, kraj Moravskoslezský.

S pozdravem

Doc. PhDr. Ing. arch. Miloš Matěj, Ph.D. et Ph.D.
pověřený řízením

Příloha
Dle textu

Na vědomí
NPÚ, ú. p., Mgr. et Mgr. Jana Čevonová
Valdštejnské nám. 3, 118 01 Praha 1

NÁVRH NA PROHLÁŠENÍ ZA KULTURNÍ PAMÁTKU

(aktualizace návrhu z roku 2002)

- Věc:** Bývalá přádelna bavlny firmy A. Landsberger
- Lokalizace:** na pozemku parcely č. 2822/1, k.ú. Frýdek
- Obec:** Frýdek-Místek
- Okres:** Frýdek-Místek
- Kraj:** Moravskoslezský
- Vlastník:** SLEZAN Frýdek-Místek a.s., Na Příkopě 1221, 738 01 Frýdek-Místek
- Popis:** Monumentální čtyřpodlažní stavba na podélném půdorysu (o rozměrech cca 90 x 30 m), ze kterého vystupuje schodišťový prostor uprostřed jihozápadní strany a křídlo při severovýchodním nároží. Budova byla původně třípodlažní, po požáru v roce 1894 byla obnovena a zvýšena o jedno podlaží. Střecha je plochá, krytá nízkou atikou.
- Budova je vystavěna z cihelného zdiva, podezdívka z kamenných kvádrů. Přibližně z jedné třetiny je budova podsklepena, suterénní prostory jsou zaklenuty valenými klenbami. Stropy v 1. – 3. nadzemním podlaží jsou zaklenuté valenými klenbami, nesenými traverzami na původně litinových sloupech. Druhotně byly v 1. a 2. nadzemním podlaží pro zvýšení nosnosti sloupy litinové nahrazeny betonovými. Stropy 4. nadzemního podlaží jsou ploché.¹ Budova má dvě schodiště: jedno je umístěno přibližně v polovině délky hlavní hmoty, druhé, nad nímž je umístěn vodojem, vystupuje z hlavní hmoty na jihozápadní straně a převyšuje ji. Druhý vodojem je umístěn nad křídlem vystupujícím v severovýchodním nároží. Fasáda je omítaná s členícími prvky v režném zdivu – římsami, okenními šambránami, lizénami, atikou a sloupky vytaženými v nárožích. Okenní otvory jsou uzavřeny segmentovými záklenky, okna jsou jednoduchá v průmyslových kovových dělených rámech.
- Datace:** Budova byla vystavěna v roce 1882, vyhořela v roce 1894, v letech 1894–1895 byla obnovena a zvýšena.
- Stav:** Stav zřejmě dobrý. Není patrné závažné poškození zatékáním, vlhkostí, destrukce zdiva a jeho částí apod. Budova byla donedávna využívána.
- Vyjádření Územní komise (8.10.2009):** Komise předložený aktualizovaný návrh doporučila a vyjádřila souhlas s předloženým odůvodněním památkových hodnot. Jedná se o vysoce kvalitní příklad architektury textilní továrny konce 19. století. Stavebně sourodý soubor budov bývalých textílek v okolí železničního nádraží určuje dosud významně podobu místní zástavby.
- V případě aktualizací návrhů frýdecko-místeckých textilních továrních objektů proběhla diskuse, ve které zpracovatelka návrhů nastínila současné právní a majetkové vztahy týkající se továrních budov. Ty se nacházejí z velké části v konkurzním řízení. Tato skutečnost znemožnila dokumentaci interiérů (kromě objektu bývalého bělidla a úpravny Josef Munk a synové) a následné vypracování aktualizované podoby návrhů. V diskusi bylo doporučeno řešit situaci zahájením správního řízení o prohlášení objektů za kulturní památky již za současné insolvenční správy, které předejde případným likvidačním zásahům ze stran nových

¹ Popisy interiéru vycházejí z dokumentace, zpracovávané v roce 2000, kdy byly zpracovány návrhy na prohlášení za kulturní památky. Nepředpokládá se, že došlo k zásadním úpravám v interiéru objektu. Při zpracovávání aktualizace bylo žádáno o povolení vstupu, insolvenční správce tuto žádost zamítl.

vlastníků. Tovární budovy určují urbanisticko-architektonickou podobu okolí železničního nádraží a dokládají jeho textilní průmyslovou minulost. Z těchto důvodů komise jednoznačně návrhy k prohlášení doporučila s tím, že dokumentace interiéru a vyhodnocení staveb proběhne po zahájení řízení o prohlášení.

Zdůvodnění: Kvalitní průmyslová architektura konce 19. století. Významná místní dominanta, která ve své době vnesla nové měřítko do městské zástavby Frýdku a spolu s budovami dalších textilních továren definovala podobu bezprostředního okolí železniční stanice ve Frýdku. I přes dílčí úpravy (vyztužení stropů 1. a 2. nadzemního podlaží apod.) je zachována bez výraznějších rušivých druhotných zásahů, a to jak ve hmotě, tak v architektonickém detailu.

Významný doklad rozvoje bavlnářství na Frýdecku a Místecku v posledních desetiletích 19. století. Šlo o první velkou přádelnu bavlny ve Frýdku, která byla vybudována po napojení města na železnici v blízkosti nové železniční stanice. Stavbou přádelny se uzavřel výrobní cyklus největší frýdecké firmy Adolf Landsberger, c. k. privilegovaná první rakousko-slezská mechanická přádelna bavlny a lnu, tkalcovna, bělidlo a úpravna (zpracovávala tedy surovou bavlnu od předení, přes tkaní až po konečnou úpravu, barvení, bělení). V době zahájení provozu byla přádelna vybavena selfactory a moderními prstencovými spřádacími stroji – v provozu bylo 22 232 vřeten a jejich pohon zajišťovaly parní stroje. V roce 1906 se uvádí pro bavlněnou přádelnu až 41 500 vřeten (mimo ni měla firma také přádelnu odpadovou a přádelnu lnu).

Literatura a prameny: Zemský archiv v Opavě, fond A. Landsberger, první slezská přádelna bavlny, tkalcovna, bělidlo a úpravna ve Frýdku; Podnikový archiv Slezan a.s., Inventář fondu A. Landsberger, první slezská přádelna bavlny, tkalcovna, bělidlo a úpravna ve Frýdku, zpracoval K. Chvostek, 1962, úvod k inventáři; Muzeum Beskyd ve Frýdku-Místku; MYŠKA, Milan. Opožděná industrializace. Lnářský a bavlnářský průmysl na Frýdecku a Místecku od počátků tovární výroby. In *Lnářský průmysl – příspěvky k dějinám. Supplementum 10*. 1991, s. 88–89; *Adreßbuch der Textil-Industrie Oesterreich-Ungarns 1906-7*. 8. vydání. Reichenberg: Profeld, 1906.

Přílohy: fotodokumentace
kopie katastrálního snímku se zákresem objektů
kopie výpisu z katastru nemovitostí

Zpracoval: Mgr. Michaela Ryšková, září 2009

Osvobozeno od správního poplatku
podle § 8 odst. 1 písm. c) zákona
č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích.
Vyhotoveno pro výkon státní správy.

Č. NPT - 38, 6020/29

Katastrální úřad pro Moravskoslezský kraj, Katastrální pracoviště Frýdek-Místek		Okres Frýdek-Místek	Obec Frýdek-Místek
Kat. území Frýdek		Mapový list č. OSTRAVA 6-9/32	Měřítko 1:1000
KOPIE KATASTRÁLNÍ MAPY			
Stav k 10. 11. 2009, 10:28:13		Vyhotovil Kocurková Lenka	Dne 10.11.2009 10:28:13

Podpis *Lenka*
Číslo 10520/09
Razítko

VÝPIS Z KATASTRU NEMOVITOSTÍ

prokazující stav evidovaný k datu 10.11.2009 10:28:26

Okres: CZ0802 Frýdek-Místek

Obec: 598003 Frýdek-Místek

Kat.území: 634956 Frýdek

List vlastnictví: 708

V kat. území jsou pozemky vedeny v jedné číselné řadě

A Vlastník, jiný oprávněný	Identifikátor	Podíl
Vlastnické právo		
SLEZAN Frýdek - Místek a. s., Na příkopě 1221, Frýdek, 738 01 Frýdek-Místek 1	45193371	

ČÁSTEČNÝ VÝPIS

B Nemovitosti				
Pozemky				
Parcela	Výměra[m2]	Druh pozemku	Způsob využití	Způsob ochrany
2822/1	5551	zastavěná plocha a nádvoří		
Stavby				
Typ stavby				
Část obce, č. budovy		Způsob využití	Způsob ochrany	Na parcele
Frýdek, č.p. 1085		výroba		2822/1

B1 Jiná práva - Bez zápisu

C Omezení vlastnického práva - Bez zápisu

D Jiné zápisy

Typ vztahu

Vztah pro

Vztah k

o Změna výměr obnovou operátu

Parcela: 2822/1

Z-12128/2006-802

E Nabývací tituly a jiné podklady zápisu

Listina

- o Jiná listina číslo 303/1992 rozhodnutí o schválení priv. projektu ze dne 3.3.1992 -
not. zápis státního notářství v Brně ze dne 17.4.1992 -
N 239/92 - místopřís. prohlášení ze dne 26.3.1992.

POLVZ:521/1993

Z-2000521/1993-802

Pro: SLEZAN Frýdek - Místek a. s., Na příkopě 1221, Frýdek, 738 01 RČ/IČO: 45193371
Frýdek-Místek 1

F Vztah bonitovaných půdně ekologických jednotek (BPEJ) k parcelám - Bez zápisu

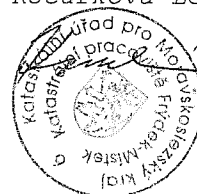
Katastrální úřad pro Moravskoslezský kraj,
Katastrální pracoviště Frýdek-Místek

Vyhotoveno: 10.11.2009 10:28:26

Vyhotovil: Kocurková Lenka

Řízení PÚ: 10580/09.....

Podpis, razítko:

zavazováno od správního poplatku
podle § 8 odst. 1 písm. c) zákona
634/2004 Sb., o správních poplatcích.
Vyhotoveno pro výkon státní správy.

NPV - 38,5020/2009

Pohled od západu z Nádražní
ulice.

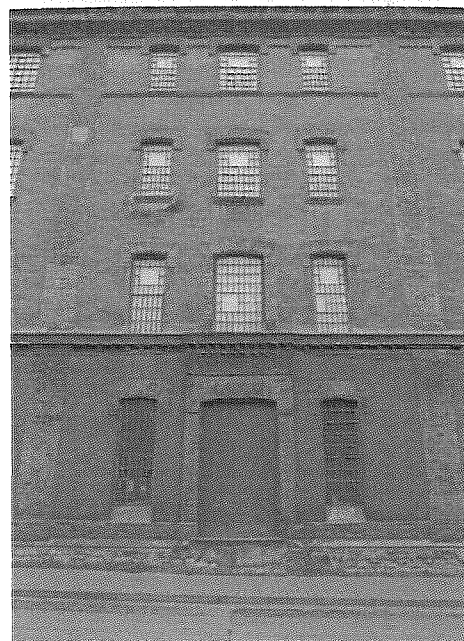
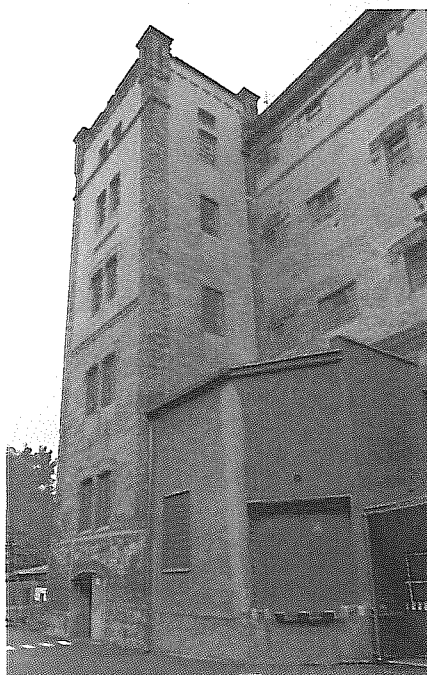

Pohled z továrního dvora - od
jihu.

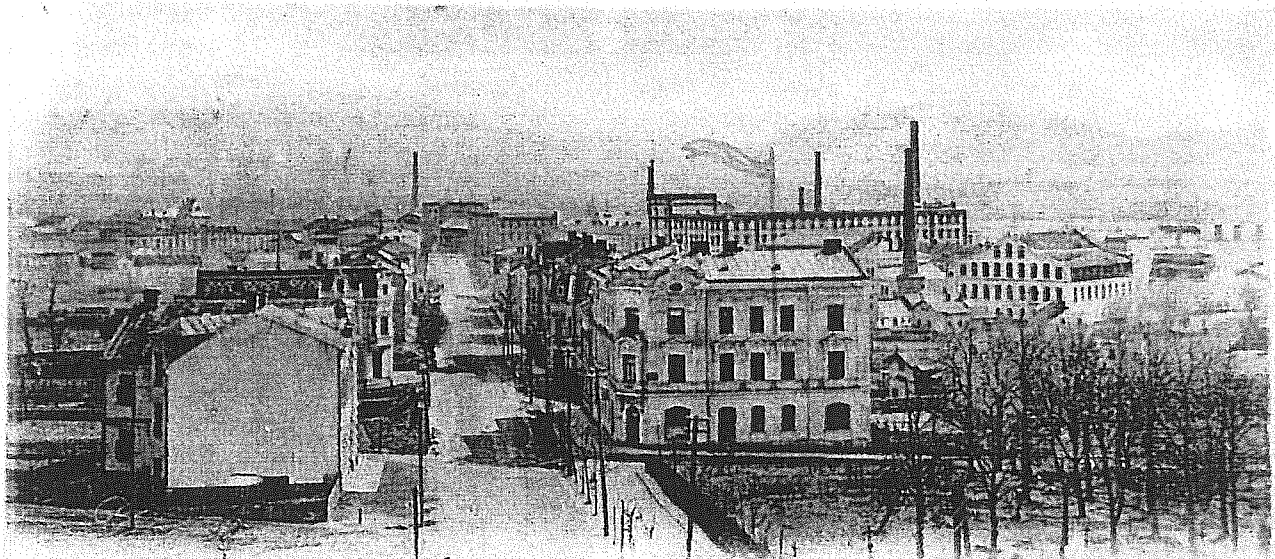
vlevo: Schodišťový prostor,
pohled z továrního dvora, od
jihovýchodu.

vpravo: Uliční průčelí (ulice
Nádražní), střední část.

Přádelna bavlny, tkalcovna I a II – tzv. rechle; vpravo bělidlo, barevna a úpravna fy J. Munk a synové, dobová pohlednice, nedatováno. Muzeum Beskyd Frýdek-Místek. Reprofoto: archiv SPÚ v Ostravě, č. negativu: 185 129.

Gruss aus Friedek 30/8 03.
 Lieber Herr Fabrikant Herr Doberauer, herzlich
 danken wir Ihnen für den Brief vom 25/8 d. J. und
 bitten, wenn möglich, ihn uns zu übersenden. Wir
 sind sehr dankbar für die Mitteilung, dass Sie
 sich mit uns in Verbindung setzen. Mit
 freundlichen Grüßen
 J. Munk

Přádelna bavlny, tkalcovna I a II – tzv. rechle; vpravo bělidlo, barevna a úpravna fy J. Munk a synové, dobová pohlednice, nedatováno. Muzeum Beskyd Frýdek-Místek. Reprofoto: archiv SPÚ v Ostravě, č. negativu: 185 128.